

Nastavni predmet: Hrvatski jezik

Razred: VI.

Nadnevak: 26. ožujka 2020.

Nastavna jedinica: **Vladimir Vidrić, Pejzaž I.**

Ključni pojmovi: pjesničke slike, preneseno značenje.

Upute za učenike:

Čitaj pažljivo zadatke i slijedi navedene upute za svaku aktivnost.

Zadatke rješavaj samostalno ili uz pomoć čitanke (književni pojmovi).

Pročitaj objašnjenja za nepoznate riječi iz pjesme :

- sjenato stablo – stablo s velikom krošnjom koja pravi sjenu
 - sterati se – prostirati se
 - hum – brežuljak.
-

Aktivnost 1.

Zatvori oči i zamisli da se odmaraš na cvjetnoj livadi. Zagledan u nebesko plavetnilo, *slušaš tišinu*. Zar ima nešto ljepše – priroda i ti?

Aktivnost 2.

1. Poslušaj zvučni zapis pjesme **Pejzaž I.** Vladimira Vidrića, jednog od najistaknutijih hrvatskih pjesnika svoga vremena, koji je za života objavio samo jednu pjesničku zbirku *Pjesme*. Nadahnuće za svoje pjesme Vidrić pronalazi u prirodi tako da istaknuto mjesto u njegovoj poeziji pripada pejzažima.

<https://www.e-sfera.hr/dodatni-digitalni-sadrzaji/d9ec7c2a-d685-4254-9025-3230d36bbf15/>

2. Kratko zastani u promišljanju o onome što si upravo čuo. Osjećaš li se sretno, opušteno, spokojno...

3. Pročitaj pjesmu i razmisli koje pojedinosti iz pjesme možeš *jasno vidjeti* i opisati.

Pejzaž I.

Vladimir Vidrić

U travi se žute cvjetovi
I zuje zlačane pčele,
Za sjenatim onim stablima
Krupni se oblaci bijele.

I nebo se plavi visoko
Kud nečujno laste plove; -
Pod brijegom iza crvenih krovova
Podnevno zvono zove.

A dalje iza tih krovova
Zlatno se polje stere
Valovito, mirno i spokojno –
I s huma se k humu vere.

4. Pronađi u pjesmi stihove kojima je pjesnik prikazao pojedinosti prikazane na sljedećim fotografijama.

Pjesnik *slika* riječima, stvara **pjesničke slike** koje mi možemo doživjeti osjetilom vida ili sluha. Pjesničke slike koje doživljavamo **osjetilom vida** zovemo **vizualne pjesničke slike**, a pjesničke slike koje doživljavamo **osjetilom sluha** zovemo **akustične pjesničke slike**.

Vizualne pjesničke slike	Akustične pjesničke slike
<i>u travi se žute cvjetovi</i>	<i>zuje zlačane pčele</i>
<i>za sjenatim onim stablima krupni se oblaci bijele</i>	<i>nečujno laste plove</i>
<i>pod brijegom iza crvenih krovova</i>	<i>podnevno zvono zove</i>

5. Pjesnik kaže da *nečujno laste plove*, što doista plove?

Plovi brod, čamac, lađa, a laste lete.

Razmisli, što bi bilo da je pjesnik napisao da laste lete, bi li doživljaj bio isti?

Gradeći pjesničku sliku pjesnik je riječ ploviti upotrijebio u prenesenom značenju kako bi slikovitije dočarao pjesničku sliku i ugođaj spokoja koji prožima cijelu pjesmu.

Aktivnost 3.

Pokušaj samostalno odrediti / pronaći u pjesmi (ne trebaš pisati u bilježnicu):

- književni rod
- vrstu pjesme
- osnovni osjećaj
- temu
- pjesničke motive (u prvoj strofi)
- epitete
- onomatopeju
- personifikaciju
- vrstu stiha
- vrstu strofe.

Aktivnost 4.

Prepiši u bilježnicu (uredno i čitko):

Pejzaž I.

Vladimir Vidrić

- književni rod: lirika
- vrsta pjesme: lirska pejzažna pjesma
- tema: ljetni pejzaž
- osnovni osjećaj: doživljaj ljepote i spokojsva u podnevnom krajoliku
- pjesnički motivi (u prvoj strofi): cvjetovi, pčele, stabla, oblaci
- pjesničke slike:

Vizualne pjesničke slike	Akustične pjesničke slike
<i>u travi se žute cvjetovi</i>	<i>zuje zlačane pčele</i>
<i>za sjenatim onim stablima krupni se oblaci bijele</i>	<i>nečujno laste plove</i>
<i>pod brijegom iza crvenih krovova</i>	<i>podnevno zvono zove</i>

- epiteti: zlačane (pčele), sjenatim (stablama), krupni (oblaci), crvenih (krovova), zlatno (polje)
- onomatopeja: zuje zlačane pčele
- personifikacija: podnevno zvono zove, s huma se k humu vere (polje)
- vrsta stiha: vezani stih (vezan strofom i rimom)
- vrsta strofe: četverostih ili katren (svaka strofa ima četiri stiha)

Aktivnost 5. (za one koji žele više)

Odaberi zadatak koji ti se više sviđa.

Zadatak 1.

Zaigraj igru:

<https://wordwall.net/hr/resource/562939/pjesni%C4%8Dke-slike>

Zadatak 2.

Stvaralački zadatak: napiši lirski pejzažnu pjesmu u dvije strofe (pjesma ne mora imati rimu).

Služi se navedenim pejzažnim motivima (ne moraš upotrijebiti sve navedeno): oblak, nebo, polje, pčele, potok, stablo, kiša, mrav, cvijeće, grana.